

KANCELARIA SENATU

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI

BADK.DPK.133.44.2018
P9-18/18

Warszawa, 22 czerwca 2018 r.

Nr: 33321	Data wpływu petycji 27 kwietnia 2018 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 20 czerwca 2018 r.

PRAWO PODATKOWE

TEMAT

**PODWYŻSZENIE KWOTY WOLNEJ OD PODATKU PIT
DLA RENCISTÓW**

WNOSZACY PETYCJE: petycja zbiorowa

Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych z siedzibą w Warszawie.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w zakresie zwiększenia kwoty wolnej od podatku dla rencistów i zwolnienia z opodatkowania najniższych świadczeń rentowych.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Przedmiotem petycji jest postulat wprowadzenia ust. 1b do art. 34 w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Autorzy petycji składają wniosek o „zwiększenie w 2019 r. kwoty wolnej od podatku dla rencistów pobierających najniższe świadczenia rentowe z 8 000 zł do 30 000 zł, tym samym ich świadczenia rentowe będą zwolnione z podatku PIT”.

W ocenie autorów petycji należy pomóc osobom niepełnosprawnym, zwłaszcza pobierającym najniższe świadczenia rentowe. Zdaniem Stowarzyszenia obowiązujące regulacje w tym zakresie naruszają art. 32 Konstytucji RP oraz Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych. W opinii autorów petycji wprowadzenie powyższych zmian jest możliwe z uwagi na bardzo dobrą koniunkturę gospodarczą.

STAN PRAWNY:

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) w art. 32 ust. 1 i 2 stanowi, że wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany z jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.), zwana dalej „ustawą”, reguluje opodatkowanie dochodów osób fizycznych podatkiem dochodowym.

Artykuł 21 ustawy zawiera zamknięty katalog zwolnień przedmiotowych, czyli wyliczenie przychodów, które nie są opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Pozostałe przychody nieujęte w art. 21, a także w art. 52-52e ustawy podlegają opodatkowaniu zgodnie z niniejszą ustawą.

Stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy (w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2018 r.), wolne od podatku dochodowego są świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3 000 zł.

Przepisy art. 34 ustawy zawierają regulacje dotyczące poboru zaliczek na podatek od dochodów, które wypłacane są przez organy rentowe. Artykuł ten reguluje nie tylko pobór zaliczek na podatek, ale również zasady sporządzania informacji o pobranych zaliczkach oraz rocznego obliczenia podatku dokonywanego przez płatnika.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz rent socjalnych.

W myśl art. 34 ust. 1a płatnik nie pobiera zaliczek od rent otrzymanych przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w okresie wojny 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów. Warunkiem skorzystania ze zwolnienia podatkowego jest przedłożenie płatnikowi stosownego dokumentu, z którego wynika, że spełnione są przesłanki zastosowania zwolnienia z podatku tj.:

- a) orzeczenia o uznaniu za inwalidę wzroku I lub II grupy, wydanego przez właściwy organ;
- b) dokumentacji leczniczej (szpitalnej) z okresu wypadku, potwierdzającej wypadek, bądź poświadczonego notarialnie oświadczenia dwóch świadków potwierdzających utratę wzroku w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypałów i niewybuchów pozostałych po tej wojnie;
- c) aktualnego zaświadczenia lekarskiego okulistycznego o urazowym uszkodzeniu wzroku bądź aktualnego zaświadczenia z przeprowadzonej obdukcji sądowo-lekarskiej, potwierdzającego utratę lub uszkodzenie wzroku, lub
- d) ważnej legitymacji Stowarzyszenia Niewidomych Cywilnych Ofiar Wojny lub Związku Ociemniałych Żołnierzy RP.

Na podstawie art. 34 ust. 3 zaliczkę od zasiłków z ubezpieczenia społecznego wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy pobiera się, stosując najniższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.

Roczne obliczenie podatku jest sporządzane według ustalonego wzoru, określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie określenia wzoru rocznego obliczenia podatku wraz z informacją o wysokości dochodu, do sporządzenia których obowiązane są organy rentowe (Dz. U. Nr 252, poz. 1515).

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

W Sejmie trwają prace nad tożsamą petycją (NR BKSP-145-352/18) wniesioną w sprawie zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie podwyższenia kwoty wolnej od podatku do 30 000 zł w przypadku osób pobierających najniższe świadczenia rentowe. Petycja 23 maja 2018 r. została skierowana do Komisji do Spraw Petycji.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 7 listopada 1994 r., sygn. akt III AUr 597/94 uznał, że organ rentowy, obciążony obowiązkiem ustawowym pobierania zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy od wypłacanych świadczeń, nie ma możliwości podejmowania decyzji o zwolnieniu ubezpieczonych od ich uiszczania.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 12 kwietnia 2011 r., sygn. akt SK 62/08 stwierdził, że istnienie ulg, umorzeń i zwolnień podatkowych stanowi wyłom w zasadzie powszechności opodatkowania. Ustanawianie odstępstw od tej zasady powinno być usprawiedliwione celami społeczno-gospodarczymi, odzwierciedlonymi w systemie konstytucyjnie chronionych wartości.

Ponadto **Trybunał Konstytucyjny** w wyroku z 28 października 2015 r. sygn. akt K 21/14 orzekł, że art. 27 ust. 1 ustawy o PIT „w zakresie, w jakim nie przewiduje mechanizmu korygowania kwoty zmniejszającej podatek, gwarantującego co najmniej minimum egzystencji, jest niezgodny z art. 2 i 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

INFORMACJE DODATKOWE:

Poselski projekt ustawy o pomocy państwa dla seniorów, o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2182), wpłynął do Sejmu 21 grudnia 2017 r., zmierzał do likwidacji obciążenia emerytów i rencistów podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających emeryturę lub rentę. Podczas pierwszego czytania 22 marca 2018 r. projekt został odrzucony.

Ponadto do Sejmu 30 czerwca 2017 r. wpłynął **poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych** (druk sejmowy nr 1753), przewidujący podwyższenie kwoty wolnej od podatku do 30 451 zł rocznie. Projekt w pierwszym czytaniu 29 września 2017 r. został odrzucony.

OPRACOWAŁA

Żaneta Urawska

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz